

חַת־ת לַיּוֹם שְׁנַי פְּרָטוֹת וַיְגִישׁ זֹאת חֲנוּכָה ב' טַבַּת, ה'תשפ"ב

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמִישׁ / שְׁנַי עִם רִשׁוֹי

יְהוּדָה אוֹמֵר שֶׁהוּא מוֹכֵן לְהַפְךָ לְעֶבֶד בְּמָקוֹם בְּנִימִין! יוֹסֵף רוֹאֶה בְּנִדְאוֹת שְׁכָלָם עָשׂוּ תְּשׁוּבָה, וּמַגִּלָּה לְאַחֵיו מִי הוּא בְּאֶמֶת. הֵם מִתְבַּיְשִׁים מְאוֹד, אֲבָל הוּא אוֹמֵר לָהֶם לֹא לְהִצְטַעַר בְּגִלְל שֶׁה' רָצָה שֶׁהוּא יִהְיֶה בְּמִצְרַיִם, עַל מְנַת שְׁבִבּוֹא הַזְּמַן יוֹכַל לַעְזֹר לָהֶם.

יְהוּדָה אָמַר: "אִם נִחְזֹר לְבֵיתֵנוּ וְאֲבִינוּ יִרְאֶה שְׁבִנְיָמִין לֹא נִמְצָא אֶתְנּוּ. הוּא יָמוּת, וְזוֹ תִהְיֶה אֲשַׁמְתְּךָ!".
עֲרַבְתִּי לְכֹךָ שְׁבִנְיָמִין יִחְזֹר הַבֵּיתָה, וְאִם לֹא אֲחֻזֵּר אוֹתוֹ, אֲאַבֵּד גַּם אֶת חֶלְקִי לְעוֹלָם הַבָּא."
"בְּבִקְשָׁה הַרְשָׁה לִי לִהְיוֹת הָעֶבֶד שֶׁלְךָ בְּמָקוֹם בְּנִימִין! אֶעֱבֹד הַרְבֵּה יוֹתֵר טוֹב מִמֶּנּוּ בְּכָל מִצְבֵּ! רַק בְּבִקְשָׁה, אֵל תִּתֵּן לָנוּ לְחֹזֵר הַבֵּיתָה בְּלִי בְנִימִין, אֵינִי רוֹצֶה לְרְאוֹת מֶה יִקְרָה לְאֲבֵא שְׁלָנוּ".
כַּעַת כְּבָר הָיָה יוֹסֵף בְּטוֹחַ שְׁכָל הָאֲחִים שְׁלוֹ עָשׂוּ תְּשׁוּבָה, וְהִבִּין שֶׁעֲכָשׁוּ הִגִּיעַ הַזְּמַן לְגִלוֹת לָהֶם מִי הוּא.

יוֹסֵף, לֹא רָצָה שֶׁהֵם יִתְבַּיְשׁוּ, לְכֵן אָמַר לְכָל מְשֻׁרְתֵי לְצֵאת מִהַחֹדֶר. יוֹסֵף הִתְחִיל לְכַבּוֹת כָּל כֹּךְ בְּקוֹל, שְׁכָלָם יָכְלוּ לִשְׁמַע, אֲפִלּוּ הָאֲנָשִׁים בְּחֹדֶר הַשְּׁנַי!

יוֹסֵף אָמַר לְאֲחִים שְׁלוֹ, בְּלִשׁוֹן הַקִּדְשׁ, "אֲנִי יוֹסֵף, חֲשַׁבְתֶּם שְׂאֲנִי מֵת בְּגִלְל שֶׁלֹּא הִצַּלְתֶּם לְמִצְא אוֹתִי, אֲבָל מִכִּיּוֹן שֶׁהֵייתִי כָּל הַזְּמַן בְּחַיִּים, אֲבִינוּ יַעֲקֹב הִצְטַעַר כָּל הַזְּמַן בְּגִלְל שֶׁה' עוֹשֶׂה שְׁנִשְׁכַּח רַק אֶת מִי שֶׁנִּפְטָר! זֶה נִס שֶׁהוּא עֹדֵין בְּחַיִּים לְמִרוֹת שֶׁהָיָה בְּאֲבֵל לְזְמַן כָּל כֹּךְ מִמֶּשֶׁךְ".

הָאֲחִים הָיוּ כָּל כֹּךְ מְבִיְשִׁים, הֵם לֹא עָנוּ, הֵם הִתְרַחֲקוּ בְּגִלְל שֶׁהִרְגִישׁוּ אֲשָׁמִים.

יוֹסֵף אָמַר לָהֶם בְּקוֹל רַךְ יוֹתֵר, בְּבִקְשָׁה הִתְקַרְבוּ אֵלַי (הוּא גַם הִרְאֶה לָהֶם שֵׁישׁ לוֹ בְּרִית מִלָּה) אֲנִי יוֹסֵף, אֲחִיכֶם שֶׁמְכַרְתֶּם אוֹתוֹ לִהְיוֹת לְעֶבֶד בְּמִצְרַיִם, אֲבָל אֵל תִּצְטַעְרוּ עַל זֶה, בְּגִלְל שֶׁה' רָצָה שְׂאֲנִי אֶהְיֶה כָּאֵן, כְּדִי שְׂאוּכַל לְתַת לָכֶם אֲכָל. הָרַעֵב (שֶׁלֹּא הָיָה אֲכָל) כְּבָר נִמְשָׁךְ שְׁנַתִּים, אֲבָל עֹדֵין נוֹתְרוּ חֲמִשׁ שָׁנִים! ה' שִׁלַּח אוֹתִי לְדָאָג שִׁיְהִיָּה לָכֶם אֲכָל- "כִּי לְמַחֲיָה שְׁלַחְנִי אֱלֹקִים".

תהלים / יום ב' לחדש פרקים י- י"ז

בפרק ט"ז כתוב בפסוק: "שויתי ה' לנגדי תמיד".

בסעיף הראשון בשלחן ערוך נאמר שזכירת דבר זה הוא חלק חשוב מאד מעבודת ה'. כאשר נזכר בכל עת שה' משגיח עלינו תמיד הדבר יגרם לנו להתנהג אחרת.

כאשר מישהו נכבד מתבונן בנו אנו מתנהגים אחרת לגמרי. כאשר זוכרים שה' מתבונן על כלנו בכל עת הדבר עוזר לנו להתנהג כפי שראוי שנתנהג.

זו גם המשמעות של הפסוק השישי משנים עשר הפסוקים "והנה ה' נצב עליו" הפסוק הזה מזכיר לנו שה' תמיד משגיח עלינו ומודא שאנו מתנהגים ועובדים אותו כראוי. כאשר חושבים על כך שה' מסתכל על כל דבר שעושים, מתנהגים כפי שראוי להתנהג.

כנוי נוסף לכך הוא "יראה תתאה", זו הדרך הנמוכה של יראת שמים. זהו הצעד הראשון והמחזק בעבודת ה' שלנו. לא משנה מה קורה, אם אנו יודעים שה' משגיח, הדבר יגרם לנו להתנהג כפי שה' רוצה שנתנהג.

תניא / פרק ד' (ב טבת שנה מעברת

למדנו שהלבושים (המחשבה, דבור ומעשה) מיחדים יותר מאשר כחות הנשמה, השכל והמדות. מכיון שאות התורה והמצוות אנו מקימים באמצעות הלבושים. אולם איך זה הגיוני? השכל והמדות הם החלק העקרי של הנשמה והנשמה שלנו היא "חלק אלוך ממעל ממש". אם כן, האם אין השכל והמדות של הנשמה חלק מה' בדיוק כמו התורה והמצוות שאנו מקימים בעזרת הלבושים? האדמור הזקן מסביר שאין מדבר כאן איזה מהם גבוה יותר, אלא אנו מתבוננים עליהם כפי שהם בעולם. כאשר הנשמה יורדת כאן למטה לעולם, היא יוצאת למסע ארוך שמסתיר אותה יותר ויותר מהקדושה. אבל כאשר התורה יורדת לעולם, היא לא משתנה. האדמור"ר הזקן משתמש במשל כדי להבין זאת: התורה נמשלה למים. כאשר מים יורדים למטה ממקום גבוה (למשל מפל או גשם) המים אינם משתנים. כאשר התורה יורדת לעולם היא איננה משתנה כלל. לכן אפילו שהתורה והמצוות עוסקים בעניינים גשמיים, וספר התורה נכתב באמצעות דיו גשמי, יש בה את אותה קדושה ואלוקות שה' מאפשר לנו להרגיש בעולם הזה הגשמי. וכאשר הנשמה משתמשת בלבושים כדי לקיים את התורה והמצוות, היא מתאחדת עם ה'. כך אנו רואים את הכח המיוחד שיש ללבושי הנשמה שלנו.

היום יום / ב' טבת

ב"ועל הנסים" אומרים שהיונים רצו "להשפיעם תורתך ולהעבירם מחקי רצונך" - שהיהודים ישכחו שהתורה היא של ה' ושהמצוות הם של ה'.

המדרש מספר שהיונים רצו שהיהודים יכתבו שאין להם שום קשר עם ה', חס ושלום! זו היתה מלחמה נגד ה'.

היונים התבוננו: אתם יכולים ללמד תורה, אתם יכולים לקיים מצוות הגיוניות אבל אל תקראו לזה מצוות ה' או תורת ה'.

בתורה אור מסביר האדמור"ר הזקן שהיונים קנאו, הם ידעו שכשיהודי לומד תורה הוא מתחבר לה' ולא יכול להפרד ממנו בכלל (כמו שלמדנו בתניא) אבל ליונים לא היה את זה כשהם למדו משהו! ולכן הם רצו שהיהודים יאמרו שהם לא רוצים להיות מחברים לה' חס ושלום כדי שלא תהיה ליונים סבה לקנא.

יש לנו זכות גדולה שאנחנו יכולים ללמד תורה ביהודים! כל האחרים יכולים רק לקנא אם הם ידעו איך יהודי נהיה דבר אחד עם ה' כשהוא לומד תורה!

ספר המצוות / מצוות עשה מ"ט, קי"ח

היום לומדים את אותה מצוה כמו אתמול **מצוות עשה מ"ט**. זו מצוה גדולה, יש לקיים את כל העבודה של יום הכפורים בדיוק כפי שנכתבה בתורה.

לומדים מצוה נוספת, מחלק חדש ברמב"ם, **מצוות עשה קי"ח**. אם מישהו משתמש במשהו שהקדש לה, למשל תרומה. הוא צריך לשלם חזרה יותר מכפי השוי של הדבר שהשתמש בו.

רמב"ם / הלכות עבודת יום הכפורים פרקים ד', ה', הלכות מעילה פרק א'

היום לומדים עוד אודות העבודה המיוחדת של יום כפור ובהמשך מתחילים חלק חדש של הלכות ברמב"ם - הלכות מעילה - שמוש במשהו שהקדש לה'.

פרק ד' - הרמב"ם מונה את סדר היום של יום כפור.

פרק ה' - מה קורה אם העבודה נעשתה שלא על פי הסדר או אם משהו לא נעשה בדיוק בדרך שבה אומרת התורה.

הלכות מעילה פרק א' - הפרק הראשון של הלכות מעילה, הרמב"ם מסביר מה זו מעילה (להשתמש במשהו שהקדש לה') ומדבר אודות שמוש בצמר של בהמה שהיא הקדש - מתי אפשר ומתי לא.

דרכי החסידות / זאת חנכה

בספר שנקרא השל"ה הקדוש (ראשי תבות שני לוחות הברית) שנכתב על ידי רבי ישעיה הלוי הורביץ. הוא כותב שאם אדם איננו יכול ללמד מאיזו סבה שלא תהיה, ישנו קצור דרך בו הוא יכול להשתמש. הוא יכול לומר את שמות החמשים, הפרשיות והמסכתות ואז זה יחשב כאלו הוא לומד אותם.

ישנם מאמרים רבים מהרביים על חנכה ומאמרים מיוחדים ליום האחרון של חנכה הנקרא - זאת חנכה. אפלו אם אין לנו מספיק זמן או יכלת ללמד את המאמרים בעצמנו, לפחות נדע שהם קיימים ונאמר את שמותיהם. וגם זה משהו חיובי.

ישנו מאמר מהאדמו"ר הזקן שמסביר עד כמה מיוחד היום האחרון של חנכה. הוא מתחיל במלים "הוי' לי בעזרי ואני אראה בשנאי".

הצמח צדק אף הוא מדבר על זאת חנכה - היום האחרון במאמר שמתחיל במלים "ברוך שעשה נסים".

יש מאמר מהרבי שנאמר בזאת חנכה ה'תשל"ח (שהיה סעודת הודאה על הנס של ראש חדש כסלו) המתחיל במלים "מצותה משתשקע".